

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

КООПЕРАТИВ

„УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР“

Дирекція Й. Стадника.

№ 1—4

В ВЕЛИКОМ МІСЬКОМ ТЕАТРІ

Понеділок, дня 25. III. — год. 7-30 веч.

Білетн продають вже Каси Великого Міського Театру.

ВІЙ

Проект нового закона про збори.

Варшава, 17. березня 1929.

Конституційна Комісія Союму ухвалила вже в III-му читанні проект нового закона про збори, який має обов'язувати на цілій території Польщі і аміняти всі дотеперішні ріжнородні приписи в цій справі.

По думці нового закона, право скликувати збори мають лише повноволітні громадяни польської держави. Брати участь у зборах мають право всі мешканці, себто і чужинці (напр. наші емігранти з Вол. України).

Новий закон розрізняє збори публичні (себто загально доступні) і неспубличні (доступні лише для запрошених або особисто знайомих осіб).

Публичні збори, без огляду на те, чи відбуваються в замкнених локалах чи під голим небом, вимагають лише письменого оголошення до відповідного староства, або найближчого постерунку поліції, найпізніше на 24 год. перед зборами. Збори, яких час і місце позано до прикладної відомости (напр. оголошено в часописах) не вимагають окремого попереднього оголошення.

Всілякі збори селян, робітників фізичних чи умовних, збори, яких предметом нарад є справи піднесення господарського положення, добуття кращих умови праці чи підвищення платні, — не вимагають навіть оголошення, хоч би відбувалися під голим небом.

Дозволу влади на відбуття зборів ніколи не треба; однак влада має право оголошувати публичні збори збори заборонити, а то в випадках, коли збори скликають: 1) з порушенням приписів закона про збори; 2) з порушенням кримінального закона; або 3) коли збори під голим небом загрожували би — очевидно з технічних оглядів — публичній безпеці і порядку. Таку заборону з мотивами навести доручити тому, хто збори скликає.

Оголошення зборів має обіймати: 1) Ім'я і прізвище щонайменше одної особи, що скликає збори; 2) П адресу в місцевості, де збори мають відбутися, (хоч би скликаючий сам там не мешкав; подана адреса потрібна на те, щоб на ту адресу вислано посвідку оголошення, як заборону); 3) предмет нарад зборів та мову нарад (якщо наради будуть вестися також в мові непольській); однак мова нарад не може творити причини заборони зборів; 4) час і місце нарад. Господар зборів (попийта господаря буде нижче вказане) може аміняти час і місце зборів у тій самій місцевості, однак має донести про це перед зборами.

Непубличні збори у замкнених локалах не вимагають жадного оголошення. З цієї постанови користають: 1) збори, яких учасники знані є особисто скликаючим, або мають поіменні запрошення; 2) збори і засідання всіляких органів легальних товариств, яких статути передбачують засідання чи збори (напр. засідання вишів чи загальні збори товариств); 3) збори членів політичних організацій. Представники влади має лише право контролювати, чи скликають збори відповідно до повинних вимог, а коли би цих вимог не виконано і хибно не далось зараз усунути — має право збори розв'язати.

Не вимагають далі оголошення всілякі релігійні зібрання чи обходи та зібрання в товариських цілях.

Новиною в проекті є інституція т. зв. господар зборів. Кожні збори (отже і непубличні) мають мати господаря. Господарем є в першій мірі цей, хто збори скликає, а як більше осіб збори скликає, то господарем є перший підписаний. Господар має право свої функції відступити іншій особі на зборах; збори можуть вибрати провідника (гозову) лише за згодою господаря. На гозову зборів, чи то в особу господарем дорученому, переказується права і обов'язки господаря. За такою

даря на зборах статутів товариства уважається особи, покликані статуту до ведення зборів. Господарем може бути лише особа, що має право громадянства (отже чужинці є виключені).

Господар зборів має обов'язок дбати про удержання спокою і порядку та має право збори розв'язати. (Внесок уряду йшов в тім напрямку, щоб на господаря наложити обов'язок розв'язати збори в деяких випадках, якщо нема представника влади; іншими словами, щоб господар зборів був відповідальний перед владою за спокій і порядок на зборах. Однак дотичний внесок уряду перепав).

Господар має право відкликати зі зборів: 1) особи, що не мають права брати участі в зборах (напр. особи у зборі), а на політичних зборах особи нижче 18 літ; якщо збори скликало для точної означення груп, напр. для членів якоїсь політичної партії, то господар має право відкликати непокликаних осіб; 2) особи, що своєю поведінкою унеможливають наради або силою хочуть наразам перешкодити. Особи, названі господарем зборів до залишення зборів, — мають збори покинути, а присутній представник влади має господареві в цім напрямку допомогти.

Адміністраційна влада має право вислати на публичні збори одного або двох (не більше) представників, яких треба призначити відповідне місце на зборах. Представники влади має право розв'язати збори, якщо вони відбуваються з порушенням постанов закона про збори, коли перебіг зборів загрожують очевидно і безпосередньо публичній безпеці, або порядку; та коли на зборах прийде до такого замішання, яке не дасться усунути без розв'язання зборів. Поки представники влади збори розв'язав, має звернутися до господаря зборів в увагою про konieczність усунення причин, які викликають розв'язання і щойно у випадку безуспішності поновної уваги може збори розв'язати. На домагання господаря зборів, яке треба оголосити до 3 днів, влада має протягом дальших 3 днів подати на письмі причини розв'язання зборів.

Спеціальні постанови обов'язують всілякі збори академічної молоді в межах академічних шкіл.

Утруднення передбачує постанова про візи (з виключком політичних візів, які є візми від оголошення). Про візи треба повідомити 3 дні наперед (то: 1) староство, якщо віза обіймає лише терен одного повіту; 2) воєводство, якщо віза обіймає лише терен одного воєводства; та 3) міністерство внутрішніх справ у всіх інших випадках.

Натомість з привілеїв користають спротива візи посли і сенатори, які не вимагають оголошення і не можуть бути збори заборонені, а розв'язані можуть бути лише на випадок очевидного і безпосереднього загрозження публичній безпеці. — Не вимагають також оголошення і не можуть бути збори заборонені збори передвиборчі (в справі виборів до союму, сенату і самоврядних установ).

Всякі повідомлення і письма в справі зборів є візми від стемля. Відклики в справах зборів мають бути до 24 год. предложені вищій інстанції і нею за 5 днів подоложені, а рішення до дальших 3 днів доручене стороні. За переступство закона грозить кара до 300 зол., або арешт до 2 тижнів; орінає поспішній суд (гродський).

Проектований закон є великим поступом в порівнянні до обов'язуючих тепер законних приписів про збори. В цім поступом у порівнянні з обов'язуючим у Східній Галичині австрійським законом про збори з 16. II. 1897, а невичайно важним кроком вперед на Волині, де цей закон ухвалити обов'язуючим там досі розпорядок Генерального Комісара Східних Земель з 26. V. 1919 р., що на ділі всілякі збори унеможливує. Іншій уряд сит у Союму каже сподіватися, що прийнятий конституційною комісією і апрофований вище проект того закона пайде більшість.

ПЕРЕДПЛАТА:

Місячно: в криву 500 зол.

За границею:

В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 750 ал., Німеччині 750 ал., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ал. — Жина адреси 1 зол.

Телеф. Редякції 29-41.
Друкарні 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЙ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

На конституційній комісії представниками Українського Клубу були: д-р І. Блажкевич і асистентів недержного посла О. Хруського — І. Запалукот, які поставили нязку поправов, із котрих деякі були прийняті.

Пос. д-р І. Блажкевич.

Льойд Джордж про версайський договір.

Його замітки на маргінесі мемуарів Черчіля.

Цими днями в Лондоні появилася останній, четвертий том споминів одного з найвизначніших англійських державних мужів, Уінстона Черчіля. Цей том має особливий інтерес, бо автор обговорює в ньому справу мира у Версалю, справу репарацій, обезброєння, мілітарного забезпечення Франції і нарешті більшовизму, коротко кажучи, справи, які ще й досі мають певний інтерес.

Льойд Джордж обговорює на сторінках „Наш Фрай Пресс“ цей том споминів Черчіля, а при цім вагає далі деякі свої дуже цікаві замітки про мировий договір у Версалю. Ці замітки тим цікавіші, що походять від одного з тим, що належали до славетної і страшно „ради чотирьох“ у Парижі.

Насамперед Льойд Джордж звертає увагу на трудність їх становища: війна тільки що скінчилася, вони мали виробити умови мира з Німеччиною, але Франція страждала у війні півтора мільона, британська держава майже мільон, а Італія лів мільона своїх молодих людей. І він твердить, що Клемансо при своїй твердості супроти німців був ще дуже адержливий, бо Поанкарє і генерал Фош домагалися безоглядної анексії всіх німецьких земель на лівому березі Райну.

Та ще цікавіші його уваги про Вільсона, цього славетного американського політолога міжнародної справедливості в справ усіх народів на самоозначення. Він твердить, що власне Вільсон домагався, щоб весь Шлезьк відано Польщі, а це на його думку мусіло би довести неминучо до повстання і проголошення нової війни Німеччини. Взагалі Вільсон ніяк не міг помиритися з фактом, що Німеччина має далеко більше населення ніж Франція, і всякими способами старає аміняти обсяг німецької держави. Тільки на рішуче домагання британської делегації „вимушено“, як висловився Льойд Джордж, від союзників, що вони згодилися взяти справу Шлезька на плебисцит.

Не менше цікавими є міркування Льойда Джорджа про те, чому не встановлено в мир. догові суми репарацій з боку Нім. На його думку, якби тоді встановлено цю суму, вона була би такою високою, що Німеччина при найліпшій волі не могла би сплачувати її, а це могло би повести до нових конфліктів. Відкинення Америки мирового договору дуже ускладнило справу репарацій, бо в репараційній комісії, аложеній без участі Америки, однією безпосередньо незаінтересованої держави, перевагу здобув Фрайцум. І доперва утворення комітету Дола політично справу в поставило її на діловий ґрунт.

Розв'язання „Союзу Українок“ у Львові.

В останній хвилі довідуємося, що львівське Гродське Староство розв'язало українську жіночу організацію „Союз Українок“ за те, що вона мала займатися політичною діяльністю. Безпосереднім мотивом розв'язання Т-ва має бути участь деяких членів Союзу у збірці жертв на політичних в'язнів у часі панахиди за душу б. п. Ольги Басарабової. Про подробиці розв'язання подано завтра. Нині зазначаємо ще тільки те, що книги і шафи з майном Т-ва адміністраційна влада опечатала.

На парламентарній арені.

СПРАВА СУДУ В НОВОМУ СЕЛІ.

Зміст реферату посла а-ра В. Загайкевича і промови посла а-ра С. Барана на засіданні союму дня 15. п. м.

Від імені правничої комісії пос. а-р В. Загайкевич реферував внесок Українського Клубу в справі заснування громадського суду в Новому Селі, тернопільського пов. та поручив союмові прийняти ухвалу комісії, яка пішла по лінії українського внеску.

Референт ассував, що мова тут радше про реактивізацію стаю, який існував без перерви від 1864 р. до кінця 1928 р., коли-то розпорядком міністра справедливості з д. 28. XI. 1928 повітовий суд у Новому Селі скасовано, а громади, які до нього належали, розділено поміж повітові суди в Збаражі і Підволочиськах. Тому, що на основі 2-ї ст. декрету про загальні суди для заснування суду треба теж окремого закону, вискодавці аґосили відповідний законопроект і правничка комісія цей проект ухвалила. Промовець по-яснюється на сам факт існування суду у тій місцевості від 1864 р. і тому обмежується лише до найважливіших аргументів, які промовляють за зтриманням суду. Отже пригадує, що належало туди 25 громад з 82.000 мешканців, що раніше віддало від тих громад до суду в Новому Селі виносилася від 1 до 14 кілометрів, а нині — до суду в Збаражі чи Підволочиськах — виносить від 8 до 24 км., і врешті, що нині ціла полтава громад, громади опинилися при інших округах судових та інших адміністративних, чим створено яскраву аномалію. Тому швидкий вимір справедливості, який є головною ціллю судівництва, і вигода громадян вимагають реститування у Н. Селі суду.

Пос. Подоський (БВ) аґосив внесок на відіслання справи назад до комісії, бо вона, мовляв, не розглянула меморіалів, надісланих ріжними місцевими організаціями (голос: „це певно виборчі комітети одинокі“). Тоді забрав слово посол а-р С. Баран, як той, що від ряду літ живе на терені того суду і претягнув аґосити місцеві умови. Він підкреслює, що нов. суд у Новому Селі був найбільшим судом по кількості справ з усіх зооколичинних судів, на доказ чого відчитав детальну статистику. Звернувши увагу, що на терені зоюзіаційних судів краківського і львівського на дієті між двадцять судів скасовано чомусь-то лише один-єдиний у Н. Селі, коли тимчасом у бо-батьох повітах Галичини є по 4 або по 3 суди, і то повітах менших та бідніших, ніж новосільський повіт. Посол Подоському промовець відповів у-касувати на факт, що на 25 громад, приналежних раніше до суду в Н. Селі всі громадські ради, та ще й одногласно, рішили просити реституції суду, та що 17. грудня 1928 р. відбулося у цій справі віче, на якому були всі начальники до-гичиних громад і понад 1000 громадян усіх трьох національностей, і де ухвалено резолюцію, висла-ну з широким умотивуванням до всіх союмових

клубів. Вислів промовець залив, що особисто ві-брав інформації, що провідники округних судів у Тернополі і Львові офіційно заявили за зтриманням суду в Новому Селі.

Після того, як пос. Ярузельський (БВ) таки опрокладавав потребу суду в Н. Селі, а якого — мовляв — населення не має жадної користі і пі-сля аналогічно висловленого погляду представ-ника уряду, референт справи пос. а-р Загайкевич застерігся від імені комісії проти закиду посла Подоського, що нібито комісія неокладно роз-глядала справу, і проти натаку пос. Ярузель-ського, будином вискодавляв залежність у цій справі на чому іншому, ніж виключно на добрі місцевих мешканців. Промовець пригадав велику депутатську, яка паломничала в цій справі до мі-ністра справедливості, складено бюджетовому реферитові його ресорту, що не було скасований аж один суд у Галичині. Аргумент бюджетової одностайності не витримує критики, бо будинок су-ду в Н. Селі і так законтрактований згорі на 2 роки, а судові „роки“ і випадкові сесії коштують теж гроші. Так само не в правдою, що будинок у Н. Селі є для суду непридатний. Доказує теж промовець, що в такій справі, в якій є заікав-лених понад 30.000 населення, найбільш автори-тетний і остаточно рішачий голос має законо-датна палата.

У висліді прийнято внесок Укр. Клубу у 2-му читанні, відкладаючи з читання до слідуючого засідання.

СПРАВА ЕКСПОРТУ СВИНЕЙ.

Промова посла О. Луцького на засіданні союму в дні 15. п. м.

Промовець зазначає, що вже у своїй промові в генеральній дискусії над бюджетом яскраво ви-сказався проти так численних картелів і торго-вельних синдикатів. В останньому часі само пра-вительство знову утворило новий синдикат, чим разом для експорту свиней і наділило його таними митними цільми, що в дійсності він є порів-новою монополією. Поза цим синдикатом вже ніхто не матиме змоги вивозити свині поза межі держави. І дотеперішня торгівля свинями була великим нештатом для головного продуцента свиней, дрібного селянства. Ніде воно не почувалося так безрадним і вискодавчим, як на торговцях ху-доб, особливо свиней. Всестяки вільна торгівля давала принайменше в теорії змогу конкуренції поміж торговцями. Монополістичний характер синдикату для експорту свиней не останється без впливу і на внутрішній ринок і безумовно помен-шить на нм можливість дотеперішньої конкурен-ції торговців, що готово дуже болючо відбитися на продуцентів свиней, на дрібних хліборобів. Внесок Земельної Комісії пропозиції на нинішнє засідання союму, підкреслює цю небезпеку і осуд-жує утворений правительством синдикат у двох напрямках: 1) тому, що він є організацією дотеперішніх купців, а не продуцентів і 2) що прави-тельство, надаючи синдикатові монополістичний характер, не забезпечило в вистарчаючій мірі

впливу господарським організаціям дрібного се-лянства на діяльність цього синдикату. Земель-на комісія одушно домагається у своїх внеску, щоб правительство перетворило аґосок цей ку-пецький синдикат на синдикат продуцентів, що має статися через примусове припинення до син-дикату усіх різничо-торговельних кооператив, які аґосуються в члені синдикату. Тимчасом, має правительство забезпечити господарським організаціям контроль над діяльністю синдикату поміж контролі державного комісара. Рахуючися в дійсності, себто в кількості існуючих господа-рсько-торговельних, суспільних організацій, комі-сія прийняла лише аґосальний компромісовий внос-ок і пропонує його союмові і в цім переконан-ні, що домагання комісії в напрямку контролі у-ряду і хліборобських організацій над цим синди-катом, та поступення перемінування його в ор-ганізацію продуцентів, буде дійсно проведене. На жаль, уже перші кроки синдикату аґосують, що він не бажає такого ходу справи. Союз украї-нських хліборобсько-торговельних спілок „Центро-союз“ у Львові, який об'єднує кругло 2.000 сіль-сько-господарських кооператив і на території сво-єї діяльності є єдиною хліборобською організа-цією, яка дійсно може збирати безпосередньо від селян і масово їх безроги на експорт, аґосив перед двома неділями в синдикаті бажання стати його членом. На це одержав з синдикату відпо-відь, що прийняття „Центросоюзу“ в члені синди-кату залежить від опії центральї польських го-сподарських товариств у Варшаві. Не до речі ста-вити нам такі умови і ми на це не підємо. Бесі-дник звертається до присутнього міністра різнит-ва і домагається, щоб міністерство аґоснуло увагу синдикатові, що його обов'язком є приймати в члені кожен дійсний хліборобсько-торговельну організацію без ніяких заяв, чужих опійів.

В голосуванні прийнято резолюцію комісії, яка каже про реорганізацію синдикату для ек-спорту безроги через прийняття туди також про-дуцентів.

Троцький про Сталіна.

Кореспонденти німецьких газет в Константи-нополі мали розмову з Троцьким на ріжні теми радянської політики. Троцький мав зазначити, що радянська державність стоїть дуже твердо, однак він не вірить, щоб Радянський Союз у тому ізольованому становищі, в якому він опи-нився, міг осангути своє заццання. Що токрається суперечностей між ним і Сталіном, то вони полягають у тому, що Сталін „націоналіст“, а він, Троцький, інтернаціоналіст. Як видно, Троць-кий не міг усвоити розумінні вигадати більшої лайки на Сталіна, як назвати його „націоналі-стом“.

Громадяни! Поголовним членством дамо доказ перед світом нашої свідомості і національної гідності. Тому мерщій в ряди членів „Пресвітері“.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.

Оповідання.

(Продовження)

XI.

Погасли світла у всіх хатах, заснуло все село. Ще тільки блимає лампа в тій кімнаті на допитстві, що від подвіря. Тут мали спати Грицько, Стецько і Багрий. Багрий і Стецько лежали вже давно, Грицько сидів при столі і, схилив-шись, писав.

Уже кілька днів ходив задуманий. Нахмарив чоло і вітків від товариства. Повинь почував і думок обкопювала, огортала, заднала його, та він не міг ще знайти форми, щоб аґосити ті всі почування й мучився.

Огонь кохання до ті, що так довго вже П любив, тухляв за нею і снів про неї. Огонь, а в ньому горить його серце... Але ні, не це, не це! Образ огню не віддавав того всього, що діалося з його душі... Й уже в найближчій хвилині ставив перед ним інший образ... Й очі — глибоке без-межне море — криють у собі тисячі таємниць, члнать... І перед ним в давніх спогляді будилося море й він шукав подібностей... Здавалося, вже якийсь один образ моря в силі віддати части-ну краси й усіх таємниць П очей... Й голос, себет солов'яком, — П слово, ласкаве, привітне, падає бальзамом на його душу... россою, що канула на сонцем спражену билину... Була його зорею, його шестям, його горем...

Але образи ще паулалися, ще не віддавали всього його чуття, ще не аґосили, один поби-вав в уяві другий, викирав його... Аж який учасері заццала його знов хвиля настрою... Мадював П красу, красу молодої дівчини, яку полюбив юнак.

Повинь почував викидалася в образах, ті обра-зи малював не фарбами, тільки словом, але те слово не всюди гнулося. Почування викидалося, як абурхані ріки на весну, коли загірє сонце... Слово, форма, були гатєю на тій ріці, що не пу-скала повени почувань, тамувала, і коли й пу-скала, то не в те русло.

Але почування підносилося вище гати, опа-новувало П, розривало... І колиб хтось з боку дивинися на Грицька в такій хвилі, побачив би, як він, аґосивши очі в ланір, якого, здається, й не бачив, писав скоро, нервово. Але вже по хвилі він черкав, черкав уже написане. Не це, не це! І він писав наново. І знову черкав, черкав, чер-кав і — знов писав. Розвалена одна гать гірсько-го розбурханого потоку — а тут виростає друга...

Стецько лежав у постелі. Бачив, як томився його друг, як бився з формою, як борикувся з нею, наче Кирило Кожум'яка зі змієм. Але мов-чав. З приятелем любив нераз сваритися і дро-читися, але коли той твердив, ходив біля нього на пальцях і зазирає у собі віддих. Зрештою і він мав нині свою грижу та свій сум.

За римським імператором міг сказати: „Perdidi diem“ — я втратив день! Рано думає, що нині, нині поговорить, розмовиться з нею — а тут, якби всі напосідали на нього! Довге бого-служення, потім ті крикани Пшесторовські, потім „той во“ Багрий, а потім у саді вже був разом з нею, вже став з нею розмовляти, як чогось ви-йшла мати й усе пропало. Пшесторовські молоді вєсь час язиками, молами з криком і гамором, як маючий камінь розмелює пісок. Потім прийшла вистава „Наталка Потапівка“ в сільській читальні. Сидів поміж Кесей, та вже був без гу-мору. Малечка, вузьенька зала, в якій дусилися люди... Сиділи в лавках, а над їх головами то-пналися глнзачі, що одушевлялися, реготалися, плакали, обидані акторам уваги...

Як міг у такій ситуації розмовляти з нею...? Але завтра... завтра! Але що... завтра мав й сказати? — питає сам себе Стецько і відповідав сам собі: Нічого! Нічого! Він тільки хотів з нею говорити, слухати П мови, любуватися П вигля-дом... Пізніше П, бо кожне П слово, кожне П мова ловила його за серце... Хотів бути близько неї, дивитися й в очі... слухати П поважної мови, коли розказувала про своє життя на селі зі сот-ками дрібничок, пустих, маловажних, та таких принадних, гарних... І він сам розказував й сотки дрібничок... З боку міг собі думати, що це дітей двоє розказують собі казку...

Він хотів би розказати й усі свої журби і клопоти й усі свої вітхи. Чоч поправді — які журби в нього? Був сном повнезлого народу, що натужував усі свої сили, щоб скинути ярмо чужинця. І він натужував усі сили й працював. Учився, щоб якийсьорше стати в ряді актив-них борців. І пробував своїх сил у белетристиці і знову вчався. Задумав у довгій цілкій повісті змалювати давнину повнезлого народу. Та як тяжко це йшло! Приходилося починати роботу від самих початків, від давніх літописів. А літо-писці яку мають зброю, як не слово, що не в силі віддати всіх об'яів життя! Слово засушує полдю, як зіллар засушує рослину. І скільки треба зна-ня й буйної уяви, щоб із засушеної і приліпленої до паперу троянди відтворити собі образ живої, свіжої троянди, гордої своєю красою, розцвілою між зеленим листям, серед інших цвітів! Ця тро-янда цвіте на свіжому ранньому сонці що гра-ється барвами й тіними, на ранній росі, що скри-дається перед сонцем між червоїм пластинки, до цієї троянди прилітає бджілка, зпаблена пахом, і по довгому штовбурі лізе пильна мурашка по свою поживу...

(Продовження буде)

Радянська Україна.

Зїзд пролетарського студентства в Харкові.

На зїзді пролетарського студентства в Харкові, що відбувся там у половині березня ц. р., обговорювали між іншим соціальні відносини серед студентства. На зїзді ствердили, що вищі школи „засмічені чужими, антипролетарськими елементами“. Наприклад в Одесі серед аспірантів (кандидатів на професорів) є 31 відс. колишніх поміщиків. Зїзд висунув домагання, щоб вищі школи звільнили вже раз від синів гайтайства, непам'яності та поміщицтва, бо вони „прищиплюють школі такі інструменти як антисемітизм і хуліганство“. Таксамо рішено домагатися перевірки професури, бо часто буває, що професор, який викладає соціально-економічні дисципліни, має протирадянські погляди.

На зїзді промовляв представник народного комісаріату освіти Приходько про українізацію вишніх шкіл. Він зазначив, що українізація вишніх шкіл йде повільно та мала. Не зважаючи на те, що для вивчення української мови було повних п'ять літ часу, то деякі професори просто відмовилися вивчати українську мову. Таксамо і велика частина студентства стоїть чомусь на аримиренській позиції щодо українізації вишніх шкіл, бо ще й досі за 5 літ не було випадку, щоб самі студенти виступили проти професора, що саботує українізацію.

Один із секретарів КП(б)У Любченко висловив на зїзді промову про завдання вишніх шкіл у партійному розумінні. На думку партії вищі школи мають виховувати та підготувати кваліфікованих кандидатів для праці біля радянського будівництва, гідних борців за класове визволення працюючих і певних будівничих пролетарської культури.

За обєднання Китаю.

Конгрес китайського Гоміндану.

В лютому відбувся третій конгрес Гоміндану (національно-революційної китайської партії) в Нанкіні. Цей конгрес мав своїм завданням усунути небезпеку нової горожанської війни. А небезпека ця й досі дуже велика, особливо з огляду на те, що деякі провінції, в яких мілітарно панують ліво настроєні генерали, не прислали своїх представників на конгрес. Крім того кілька ліво-радикальних членів виконавчого комітету видали за примус до конгресу відзову, в якій заявляють, що Гоміндан зрадив інтереси працюючих мас китайського народу.

Голова конгресу, Гутанмін, у своїй промові заявив, що головним завданням конгресу є переведення цілковитого обєднання Китаю, бо тільки тоді він може приступити до розв'язання ріжних актуальних проблем китайського життя. Центральний виконавчий комітет Гоміндану виробив для зїзду меморандум в справі обєднання партії й держави.

Буковина й Бесарабія.

Буковина шезне з карти

Законопроект про адміністративну реформу в Румунії вже остаточно зредатований. На підставі цього проекту буде Румунія поділена на 8 областей. Автори законопроекту кермувалися при укладанні його не політичними, а економічними й географічними мотивами. До одної з тих 8 областей будуть належати Буковина й північна Бесарабія як окрема провінція. Решта Бесарабії з північною частиною Молдавії будуть творити дальшу провінцію. На чолі кожної провінції буде стояти особа з правами державного секретаря і правом участі на нарадах ради міністрів. Він буде називатися верховний генеральний комісар або генеральний адміністратор. Префекти будуть лише представниками центрального правительства, а повітами будуть управляти предсіанки повітової ради. Політичні партії мали вже згодитися на цю адміністративну реформу і є надія, що вона буде введена в життя з деякими дрібними змінами. („Час“.)

Народне віче в Чернівцях.

Дня 10. березня відбулося в Народнім Домі в Чернівцях віче, скликане комітетом українського студентства. Тому, що віче було заповіджене майже безпосередньо по Шевченківським концерті, не вийшло на ньому велике число учасників, котрі в інший день були певно переповнили простору салью Народнього Дому. Отворяючи віче, привітав п. Леонід Алеськевич присутніх і запропонував на предсіателів віча о. Драчинського. Це внесення прийняли зібрані оплесками. Предсіател підякував за вибір і звернув увагу присутніх на заслуги нашого пророка Шевченка. Секретарями вибрали шп. Романівського й Циганюка. До слова заголосив п. Райлян, який підчеркнув у своїй промові вагу рідної школи. На його внесення постановили присутні вислати до Високої Реченції, президента міністрів Маніва й міністра Санчука таке домагання: „Зібрані на вічу дня 10. березня 1929 р. домагаються від правительства негайного заведення навчання у всіх народних школах Буковини, Бесарабії і Мармарошині українською викладавкою мовою, відновлення учительського мужеського і жіночого семінаря, середніх шкіл і катедр української мови та славистики в черновецькій університеті. Віче домагається введення української мови в богослуженнях і проповідях. Посол Андріяшук сказав: міністр Костакеску сказав послам у справі викладавчої мови, що ухаали громадських рад йому не вистарчають і що родичі дітей мусять подати подання до міністерства, в якім проситимуть заведення української викладавчої мови. Такі подання виготовила вже нац.-цар. організація і роздала по селах. Д-р Суховерський подав у рефераті план господарської організації. В справі господарської організації говорили ще п. Тарновецький, д-р Радич, п. Задума, п. О. Павлюх-Гузарева і ін. Гарне вражіння зробила промова селянина Андр. Данилюка, який сказав, що

тільки тоді нарід зможе шонебудь осягнути, коли буде горнутися до своєї національної організації.

Свято Шевченка в Ясах.

В неділю 10-го березня ц. р. святкувало українське культурно-спортивне т-во „Громада“ в Ясах пам'ять Тараса Шевченка такою програмою. 1. Слово до присутніх — Пенюк, 2. „Заповіт“, 3. Шевченко, його життя та творчість, святочний реферат — Дебрич М., 4. „Гамалія“, відчитав Квасинський, 5. „Утоплена“, відчитала п-на Данилюк, 6. „Посланіє“, відчитав Бережан. В святі взяли участь окрім членів т-ва батьки: Пенюк з жінкою, Дуда з жінкою та Печерський з жінкою, як також студенти-українці з Бесарабії. На зазв п. Корніляка зложили присутні 500 делв на допомогу голодуючим студентам у Подєбрадах.

3 життя українців в Югославії.

Вистава „Невольника“ в Білгороді.

Білгород, 15. III. 1929.

Українське Т-во „Просвіта“ у Білгороді виступило в суботу 2. ц. м. перед ширшу сербську публіку вперш з серйозною виставою „Невольника“ і тим дало нагоду переконатися русофільському в загальному Білгородові, що український нарід стоїть на високому ступені своєї питомої культури. Вистава сама по собі випала надсподівано вдало. Коваль був знаменитий, а Ярина, молода дівчина, в трагічних моментах так була природно захоплена грою, що справді не удавала театрального болю серця, а слези її самі лилися з очей. Степан, гарний козак, в деяких моментах був дещо незрівноважений і знадто — як на козака — ліричний. На загал гралася справно від початку до кінця вистава. Найбільшу увагу публіки звернули на себе IV. і V. дії. Кожна пісня — „ета краса и гордость каждой украинской пьесы“ (замітка російської критики) — викликала бурю оплесків. Дума сліпого Степана, відспівана з чуттям прекрасним барітоновим голосом, стріла з Яриною і кінець молитва — витискали слези в очах публіки. Напринуд гарні декорації дали нашому „Невольникові“ якнайкраще театральне заокруглення.

Помічник міністра внутрішніх справ гратулював голові Т-ва п. Іванові Будзові на вдалій виставі, кажучи, що мав нагоду переконатися, наскільки то сербський нарід близький українському. Це саме підчеркнули і сербські денники, як „Време“ і „Новости“, які між іншим домагаються повторення „Невольника“. Знаменна річ, що рос. білгородське „Новое Време“ помістило (ч. 2351 з 6. III.) основну, дуже прихильну оцінку вистави пера Н. Рибинського. Ця велика, фавово написана оцінка в органі, що не дуже то досі цєремонієся з українцями, має очевидно своє значіння. Не менше прихильна оцінка нашої вистави появилася в українському тижневику „Руски Новини“, що виходить в Новому Саді. Громади на-

BLUE BOY.

Лещатами довкруги Львова.

Вперше обїхав лещатами Львів довкруги ще в 1912 р. проф. Ів. Боберський. Це й дало товчок К. Л. К. узадати дня 3. III. лещетарську мандрівку довкруги Львова.

Сніг і мороз дописали й нас 10-рушило зпід гори Льва під проводом І. Мрица в три Знесіння в напрямі аичаківської рогачки. Маємо вражіння, що ми не коло Львова, а десь на терені Карпат. Писемося на стрімкі збоча „чатиною“ і „стученем“, аби зїздатися стрілою вниз. Переходимо залізничний шлях, на хвилину стримуємося, оглядаємося. На північ лежить славна „Кістарія“, перед нами і Кривичі і Лисичині і Чортівська Скала. Скільки міг би про них оповісти Х. і XII. куринь 4-ої бригади УГА?.. Біжимо даліше, ми-наємо аичаківську рогачку, несемося в аичаківський парк, писемося на запущенні і призабутій „Жоан Славні“ (а всеж людське героїство треба як слід шанувати!) і рівниною підбігаємо до тіска Погулявки. Там зїздімо над ставом.

Хвиля відпочинку. Дехто поправлявє вязанчя, Обсервуємо аматини польської середньої школи і писемося вже даліше в напрямі Зеленої рогачки. Сніг-прегарний! Одноостійність його зєрни бальсамом ділає на нерви. Не чуєте ні авіомобілейних сирен, ні дзвінків трамвая, ні гамору осоружної толпи. Що хвиля новий залізний образ в морі сонячного світла... А я що хвиля знімаюся позад; чи тому, що вже на 40 проц. старший фізично від моїх співтоваришів про-тєжлив, чи може тому, що маю знадто багато вражіння, що й усі хотіли би забрати з дороги з собою. Платяче менє примідник за себе і дівой! Тут система Тайлора має своє пониження.

Рити праці додає нових сил. Як воно легко йдеться в крок другого! А застаноміся, якби воно легко прийшлося йти 40-міліоновій нації, колиб держали всі рівний крок... Колиб усі йшли до такту! Тільки тут пригадується мені одно застереження І. Франка:

Коб у нас в голові був той такт, що в ногах, шаслива була би вже Русь вся!

Зїзджаємо дорогою понад яр Снопкова й опинюємося на Залізній Волі. Відпочиваємо пів години під осінженими смереками і стрічаємося з другою прогулююю К. Л. К., що дійшла сюди від Вуацької рогачки. Маленьке постійня (бо засідання цього не можна назвати: всі стояли на лещатах) під проводом дир. Панькова. Маленький попис в „малюках“, „проскоках“, „телемарках“, „християніях“ і „бічничках“ і, що найважніше, попис у тому, хто найкорше зїсть друге снідання. А потім відхід у дальшу дорогу на край Зофіївки і до площі Сокола-Батька.

— Сніги, що навіть стеленіші на площі не видно, — заявляю хтось з дотепніших. І пригадалася недавня гірка дійсність.

Впадаємо на Вульку. Довгий Славко Р. робить пробний скок на імпровізованій „скічині“ і тягнемо даліше здовж станіславівського залізничного шляху. Лішимо праворуч імпозантний будинок СС. Василяков, ліворуч за нами вульськї обозони. Там в 1919 р. відбувалися перші українські легкоатлетичні аматини. Там метав Федь Черник ратником і там позайомовувалися з європейською технікою копзаного мяча, бо своєї площі ще не було. А тренер з пражської „Славії“ амів навіть на обозоні багату нас навчили! Відсідь монотонна рівнина аж до Кортумівки. Тільки праворуч від нас, катедря с. Юра, що домінує над Львовом і притягає око. Мизімо Кувальків (біхто з нас у нього не залежався!).

Сигнівку, Богданівку і переходимо понад паркан цілком зайвній Левандівці аж на клепаїрський дворець. Яксь два громадяни поспішно віддаються від товарових вагонів... Біжимо наверхами з паровою машиною, що сопє й покашлює астматично, а потім зачинаємо підлазити на Кортумівку.

Вражіння гірського краєвиду. А тепер яких 400 метрів у низ і то доволі стрімко. В глибокій присіді мчимо в долину. Окуляри заходять парюм, скупчуєтьє всю силу нерва, та дарма. Напотемки вибизаєтьє собою аму в снігу, як 15-цм граната, а сніг тільки куриться (очевидно не під кошиком). Обтріпуєся і зважую, що скільки разів я тут не був, не обїялось без зломаної лещети. І дійсно: молодий лещетар оглядає свої і такі одна бодая здовж надкололася.

Понад Клепаїрів біля військової стрільниці зїздімо до залізничного шляху, перелазимо понад паркан (прохожі мають з того величезну радість) і кількома вуличками дістаємося у підніжжя Високого Вамку, а потім біля Папарівки аїдїмо до дороги Кісельки. Тут робить нам наш провідник несподіванку на сам кінець. Найтяжчий (яких 80 метрів) підхід треба брати чатиною ступенем і що хвиля навертати.

Мав рацію! Навіть така тяжка перелона перед кінем не сміла нас відстрашити. Ми мусли знайти силу волі і взяти. І взяли. Бо спорт — це боротьба, це змаг, це напруження! І тому малдрівництво зачислюють теж до спорту, з не меншим правом, як і копаний мяч.

Ми змогли в нашій мандрівці-боротьбі довкруги Львова 24 км. у плоскій лінії, 11 підходів і стількиж зїздів. Разом зробили ми 30 км. км. дороги, якщо не більше, від год. 10. рано до піз до 4-ої поноудні.

тих людей, що існують у Загребі, Новому Саді, Бел. Бечкерек, Шиду й ін., вислали на виставу офіційно своїх делегатів. Між публікою помітно було багато секційних шефів різних міністерств, а головним міністра освіти, директорів і професорів білгородських гімназій, вищих офіцерів, делегатів "Народної Одбрани" і бюро праці Ліги Націй. Взагалі зала була виповнена, публіка розходилась вдоволено.

Українське Т-во "Просвіта" виконало цим велику культурну і пропагандистичну задачу. Цей успіх повинен заохотити до дальшої інтенсивної праці.

По широкому світі.

Адміністраційна рада "Міжнародного Бюро Праці" в Женеві відкинула проєкт розглянути ватингтонську конвенцію про 7-годинний робочий день.

Англійський парламент буде розв'язаний 10. травня.

У Кенігсбергу оснували литовсько-німецьке товариство для зміцнювання дружніх взаємин Литви з Німеччиною.

Китайська статистика стверджує офіційно, що в Китаю голодує 14 мільйонів осіб.

Законодатні збори Індії прийняли резолюцію домогтися, щоб Індія дістала статут домінії.

Шведський парламент ратифікував пакт Кельога.

Між Бразилією і Парагваєм почались сутички по причині спірних претензій до острова Маргеріти.

Про чистоту ідей.

Лист Вчеслава Липинського.

Від Редакції: На виразне бажання Шановного Автора виставляємо цей лист без ніяких змін і творчень.

Хвалюна Редакції!

Звертаюсь до Вас, як до Редакції одного з наших Західних Земляк дзєвника, з уклінним проханням помістити опих-кілька слів у справі, може не зовсім байдужій для ширших кол українського громадянства.

В ч. 18 "Нової Зорі" з д. 10 ц. м. уміщена збірна заява групи гр.-кат. духовенства, в якій підписані висловлюють побоювання, що перемиський "Український Голос" "компромітує гетьманську ідею і відтупе її в брукове болото".

Такі самі побоювання висловлювали нижчепідписаному деякі українські громадяни, в тім числі дуже поважні священники гр.-кат. Церкви, тоді, коли свого часу пропагував гетьманську ідею теперішній Редактор "Нової Зорі". Але-ж і тоді, і тепер я цих побоювань не поділяю. Правда, в сучасних умовах української дійсності гетьманська організація не має засобів примусити когонебудь до послуху і дисципліни. Кожний може писати про гетьманську ідею як хоче, і робити з нею що хоче. Все залежить від його власної волі. Пізнати, чи ця воля добра чи зла, в початках ніхто не є в стані. Бо помилятися може і найліпша людина. Єдиним суддею в цих справах є час. Хто при всіх обставинах остаточно до смерті вірний ідеї, і хто цю ідею не використовує для цілей, з якими вона нічого спільного не має, той має добру волю. Хто її покине, намагавшись використати її для цілей своїх, особистих, цей має волю злу. Але навіть при найгіршій волі одиниці, чи навіть частини, не думаю, як вищегадані Всесвітні Очі, щоб можна було ідею нашу "втоптати в болото".

Бо люди злої волі пограбують, покличуть і, побачивши, що користі з цього їм нема ніякої, відійдуть. А люди доброї волі видержать найтяжчі удари, незворушно зв'язані з початковими стадіями кожної творчої ідеї, остануться при ній вірно до кінця життя і як помилки свої власні, так і хвилеве зло, зрозуміле сезонними "гетьманщинами", з Божою допомогою виправлять.

Прощу прийняти вислов високого поважання.
Вчеслав Липинський.
Бадег в Австрії, 12 березня 1929 р.

Війна в Мексику.

З Мексику прийшли вісти, що повстанці побили урядові війська біля Сан Педрі; згинуло 200 воїнів урядової армії, а 300 полонили. В Монтерей розстріляли редактора одного часопису і кількох співробітників іншого часопису за висловлювання спочувати повстанцям. Кажуть, що повстанці відступають із Тореона. Міністр війни Класес повідомив президента держави, що завоював місто Тореон великими відділами війська та сподіється до 24 год. взяти це місто.

В Америці не вірять Девесалі.

"Берлінер Tageblatt" повідомляє, що станішище американського фінансового дорадника в Польщі захитане, бо в Америці не вірять в оптимістичні Девесалі рапорти про економічне положення в Польщі.

Стоміліонова внутрішня позичка.

Соймова бюджетова комісія прийняла проєкт закону, який уповажнює міністра скарбу випустити внутрішню держ. позичку до висоти 100 мільйонів у золоті з застереженням, що позичку мають зужити виключно на будівельні цілі та буде видавана серіями.

Збірка на дисп. фонд мін-ства військових справ.

Управа Гол. Федерації Польських Союзів Оборони Батьківщини (до якої належить 22 федеративні союзи) у Варшаві видала відозву в зв'язі із скресленням із бюджету мін-ства військових справ на 1929-30 р. около 2 міль. зол. з диспозитивного фонду головного штабу польських військ. У відозві сказано, що бувши військові розуміють, які нещастя спроваджує шпіонажа для війська й армії. Засоби для поборювання шпіонажні мусять бути, тому зложить убогі воїнські сотики та вручать марш. Пільсудському на скреслений фонд. Вкінці відкликаються до серць усіх горожан, що лучаться з ними у журбі за безпеку держави.

Уступки Франції для Німеччини.

Французькі часописи повідомляють, що ще цього тижня западе постанова в справі висоти річних сплат. "Пті Журналь" пише, що Франція поробила в тій справі великі уступки, щоб показати свою добру волю. Щодо реп. банку, то капітали дадуть приватні банки і фінансисти, а не офіц. емісійні банки. Банк цей буде в Брюсселі.

Справа посла Туки.

З Братислави повідомляють, що слідство в справі словаського посла Туки вже закінчене. Небаром відбудуться дві розправи. Спільно відповідатимуть пос. Тука, редактор "Сльовака" Сняський, секретар словаської нар. партії Мач і секретарка пос. Туки, Голеньова. В другій справі відповідатимуть секретар мадярської клерикальної партії д-р Фляхбарт і його співники, обвинувачені в шпіонажі.

Троцький дістане візу до Німеччини?

Берлінська преса повідомляє, що в німецькому уряді помітна прихильна тенденція для полагоди просьби Троцького, так, що німецький уряд потрактує її як таку, що належить до компетенції прусського уряду. А що прусський міністр внутр. справ заявився прилюдно за призначенням Троцькому дозволу на візд і побут та сказав, що не боїться присутності Троцького в Пруссії, тож ролі німецького уряду обмежиться до удалення в порозумінні з прусським урядом візд Троцькому. Преса запевняє, що Троцький спочатку дістане дозвіл лише на 3-місячний побут для лікування.

Бухарін погодився зі Сталіном.

Московська "Правда" заперечує вістку закордонних часописів про виступ Бухаріна з опітибюра і комінтерну. Появу цього заперечення в центральному органі компартії вважають доказом повного порозуміння між Бухаріном і Сталіном.

В Еспанії все в порядку...

Прімо де Рівера сказав представникам преси, що цілий день дєментував фальшиві вісти різних закордонних часописів про заворушення в Еспанії. Заповів, що виступити на судову дорогу проти тих часописів перед трибуналами країни, де появилася фальшиві вісти. В Мадриді не діється нічого, що переступало би межі правильного життя і нічого такого не буде діятися. Громадська думка в 99 проц. є на боці уряду.

Завалилося 20 домів наслідком вибуху.

У Клейртоні (Канада) завалилося двацять домів наслідком вибуху динаміту. Дві родини загинули завалившись. Кажуть, що після вибуху бачили б людей, що спішно вискочили до ята та вітіхали дуже скоро. Вибух був біля банку.

На економічні теми.

Чим стоїть краще заграничний хлібороб від нашого.

На кожному вроці приходитьсь нам стверджувати факт, що заграничний хлібороб уміє конкурувати з нашим своїми продуктами на нашій таки ринку, нерескочивши навіть польську тарифову бар'єру. Ось наприклад німецьке нашіня буряків чи городини є нині на нашій ринку таьше, незважаючи на те, що за 100 кг. треба платити аж 71 зол. мита. Очевидно, що це викликає неплатність наших господарств.

Яка тому причина? Комунація для доставки за границю найкраще до того приурочена, а в нас вона є так утяжливим в дороза, що заграничний товар приходить до наших міст скоріше з Англії чи Данії, чим з нашого окруженого болотами села.

Але як може бути така різниця в ціні, коли у нас і земля і робітники таьший ніж там?

У відповідь на ці питання ви готові вичислити усі приміти заграничного селянина, які вам лиш на гаду прийдуть, а злих сторін про нашого і на усіх пальцях не помістите: недовірчий, невдячний і т. д.

Але хто жив хочби навіть в чеському селі, той може вам вирахувати таксамо, скільки злих сторін має чеський селянин. А вже в Німеччині міста так висасали зі сіл найкращі сили, що просто не вмислив тамошній селянин до наших. Хто мав до діла в німецьким селянином, не кажучи вже про швайцарського чи італійського, той напевно завважив, що наш селянин інтелігентішє не то їм не уступає, але навіть їх перевищає. Бо що більше, між нашими хліборобами можна найти самоуків, що мають краще факхове обраування чим заграничні. Вони докладають усіх аусил до піднесення рентавности, та це їм не їде так, як заграничному селянинові.

Скажете, що наш селянин надто консервативний, так, що найкращі наміри одиниць розбиваються об консерватизм інших.

Та чи це напразду лише наша питома риса? Коли будете читати старі німецькі факхові газети, то там будете мати ті самі нарікання на німецьких селян. Це є риса загально людська, не наша питома. А воєж нині тих нарікань в Німеччині нема. В чімже лежить те, що заграничний різник стоїть вище, що він є нашим конкурентом, а навіть має ту перевагу, що його господарка рентавна?

Хто мав пагоду приглядатись тому, як відбувається в Німеччині збут сільсько-господарських продуктів, той мусів завважати, що всі маліе продукти приходять до села і відходять лише кооперативним шляхом. Заграничне хліборобство бере над нашим верх тим, що аме розеагувати питання доставки і збуту кооперативною організацією. Зорганізованість заграничного хліборобства для перерібки продуктів на кулецький товар і для збуту, допровадила його просто до мистецтва.

Кооперативні організації стали для там, хлібороба практичною школою. Спроваджений кооперативом до села трієр, сілка чи моторова молотілка сталися першими учителями удіпшеної хліборобської штуки. В сілз за цими початковими школами приишли школи вищого ступіня, а саме кооперативи для збуту с.-г. продуктів. Дякуючи їм повстали в Голляндії славіні яртині господарства, в Данії господарства оперті на годівлі рогатої худоби та дробу на місце абіжєвних. Господарства зросли до високої інтенсивности і рентавности. Кооперативи абудили у там селянина зрозуміння конечности взаємної співпраці, ідею, що в його власному інтересі лежить раціональне ілліндудуальне живлення худоби, добір пород, будова модерних гноївень, сільських магазинів, поправа доріг. Кооперативи навчили, що таїсть транспорту лежить у масовости збуту, та що лише добрий товар може побити усі інші, бо не перехитиш нікого, коли раз тобі властєсь продати підступно злий товар за добрий.

Там вже дійшло до того зрозуміння, що коли хлібороб не продукує товару так, як цього вимагає кооператива, то є допосованого до ринкових винок, то й не має для них ні далекого ні близького ринку збуту, він мусить тратити. Він годиться на те, що кооператива втручається в його приватно-господарське життя, а цей татар сілком не є для нього обмеженням свободи. Він погоджується на пропонувану зміну системи в господарстві, усувати неоплатні гаузі. Кооператива викнузує а його душі абудовану колись на торі конкуренцію взаємній лавнєст, неприхильність, нїзораність, повільність.

А в нас? Наш селянин до цього зрозуміння не дішов. Живучи століттями під чужим систем, витворив в собі рису абудованого ілліндудуального так далеко, що зорганізована акція виглядає з його очей амахом на свободу. Усі знаємо поваж-

ли, що не раз уже вчинився намір відмовити багачів співвати розважанням голодних лише тому, що хтось посміявся в приватну, байдику, що безвартісну власність. Тому також приходиться йому ділати організовану. Ось в чому стоїть він вище від порганізованого.

Та цю хвилю треба безумовно у нашого хлібо-роба викоринити і впоїти в нього арозуміння ваги організованої праці. Наш селянин, повбавлений покищо можливістю набувати землю. Кличі про землю без викупу чи з викупом є нині для нього пустим звуком супроти твердої правди, що земля уступається йому з рук, бо дрібніша ізаз-густоти населення, нестачі заробітків, злихнелі емігранції, що ціна землі росте, та вартість її роз-ходиться з ціною, як вижити, бо продукція, а тим самим і рентоність лишилася у нас позаду. Наші господарства стають нерентовними! Гроза ще більша в тому, що та продукція не в силі виживати нашого щораз густішого населення.

Тому найвища пора направити усі сили до організованої продукції і збуту. Таке практичне вишколювання в кооперативних організаціях буде найкращим підготованням до нових госпо-дарських течій, до господарського солітаризму, що вже нині починають заскакувати нас неспід-готованими, подібно як по 1848 році в часі пере-ходу з шанцианного господарства до індивіду-ального.

Накінєнь ще одно. Читаючи дариші піменські вісти з їх кооперативних нарад ми знаємо, що в них брали участь не лише хлібороби, але також осідаки „королівські величності“, „ексцеленції“ та всі дикастерії інтелігенції. А в нас серед кру-гів інтелігенції ще в нині так мало арозуміння для ідеї кооперації і її значіння для українсько-го народу.

М. Твориццо.

Вибори до Торговельно-Промислової Палати.

Участь Союзу Українських Купців у виборах.

На відбутих 16. березня загальних зборах членів Союзу Українських Купців під проводом радника воевідства і начальника Торговельно-Промислового Виділу при цьомуж воевідстві у Львові, п. Каштелевича, якому повірено пере-ведення виборів до Пром.-Торг. Палати, вибрано радником Пром.-Торг. Палати п. Григорія Гану-ляка, голову „Союзу Українських Купців“. Це перший український радник в Пром.-Торг. Па-латі у Львові. Досі ми не мали свого представ-ництва в цій важкій господарській установі, аж оце заходами С. У. К. признано нам три манда-ти. Окрім вибраного вже п. Гануляка Гр. ввійде гуди ще двох українців в дорожню кооптації.

— О —

НОВИНКИ

— Делегатам на Загальні Збори Товариства „Просвіта“ до відома. Хто не одержав карти аступу на Збори „Просвіти“, може її дістати в день Зборів в канцелярії Товариства, Ринок 10, від год. 6.30 рано. При вході на салю карт аступу безумовно видаватись не буде.

— „Вія“ у Великім Міськім Театрі. Дня 25-го ц. м. дає трупа „Кооператив Український Те-атр“ у Львові під дир. Й. Стадника фантастичну оперету „Вія“ у Великім Міськім Театрі. Білети можна вже купувати від середи 20-го в касах міського театру. Звертаємо головну увагу на це осіб в провінції, щоби подбали заздалегідь про білети, тому, що минулого року при виставі „Ой, не ходи Грицю“ чимало осіб прихиливши в остан-ній хвилині до Львова не могли бути на виставі.

— Вечір хорівих і фортепьянових новин. В програму „Вечора українських хорівих і форте-пьянових новин“, що відбудеться дня 20. ц. м. (в середу) в салі Т-ша Лисенка, увійдуть нові неви-конувані досі хоріві твори: Козичького: „Нова Атлантида“ (фуга), Кишакевича: „Сосна“, Леон-товича: „Літні тони“ і „Людолом“. На особлив-шу увагу заслуговують Н. Нижанківського „Га-лочка“ (вір нагороджений премією „Львівсько-го Бояна“ в р. 1927) і дві хоріві мініатюри до слів Шевченка велими талановитого київського компоніста Л. Ревуцького: „Ой, чого ти почор-іло“ і „У перетину ходила“. Іа літератури форте-пьяну маємо в програмі між іншими тогоч Ревуцького два прелюди Ес-дур і Б-моль, Костен-ка „Поєму“ Ес-моль і „Месяничколий Етнод“ Б-моль та В. Барвінського: „Імпровізація“, які будуть виконані в двох точках п'яністками п. Д. Гординського і п. Д. Герасимовича. Білети продаються в книгарні Шевченка.

— Мід тале поволі. Погідане небо в останніх днях іде в парі з приморозками, що не дають та-нути кригам з весняною швидкоістю. Все ще ма-ємо зиму. Сніг тале між 10-ю год. зранку і 5 год. пополудни, а під вечір знову замерзає. Сильні вітри висушили всі казанки. На ріках криги ще не рушилися з місця. Якщо температура палати-

не поступенно, тоді є надія, що оминемо ката-строфи повені.

— Нахабний адвокат. Пишуть нам: Д-р Сальо Авербах, адвокат у Сокалі, назвав адвокатів укра-їнців „хамн“. Заскаржений до суду за обиду че-сти боронився д-р Сальо Авербах тим, що слова „хам“ не вліосня він до адвокатів українців, а до селян. Наші селяни повинні знати про це і ні-одни із них не повинні переступити порога його хати.

— Нема хліба, їдьте булки. Більшість приват-них пекарень у Львові продовжує страйк, дома-гаючись підвищити магістратської тарифи. Вла-стники млинів не хотять пролавати муки по офі-ціальній таксі (54 сот.), лише по 56 сот. за кіло житньої муки. А органи влади не мають змоги примусити їх до продажі. Тому в місті почува-ється нестача хліба; зате булок є доволі.

— Проект на зразок „дешевих домів“. Варшав-ська міська рада нашла таку нову ідею для під-держки громадських фінансів: особи, що входять до ресторанів і каварень мають купувати білет аступу. Багато краще було би, якби такі білети пролавали гостям при виході. Тоді можна би підвищити їх ціни, бо вийти з льокалу важче, ніж увійти до нього.

— Уряд на допомогу літературі. Міністерство освіти в Варшаві утворило окрему інформацій-но-оцінкову комісію для літературних справ, до якої має ввійти 15 найвизначніших письменників і інших робітників пера. Перше засідання цієї комісії збереться 20-го ц. м., а першою зі справ ленного порядку буде утворення „Академії лі-тератури“. Справа польської Академії на зразок париської чи берлінської адала від кількох літ привід до гострої дискусії в пресі. Найслабший її пункт у цьому, що в останніх роках померли великі польські письменники, які могли би бути стовпами цієї Академії: Жеромський, Пшиби-шевський, Каспрівіч, Раймонт. Якщо така ака-демія матиме 30—40 членів, не обійдеться вона імовірно без участі наймолодшого покоління поетів, які могли би на таку почесність закласти добрих 20 літ. Наймолодший французький ака-демик має 60 літ!

— Катастрофи. У Парижі згоріла дерев'яна закрістія церкви Сакре-Кер на Монмартрі вартості 150.000 фр. — В японській місті Санію ви-пав шов зі шни поїзд; є 20 жертв. — У норвеській пристані Ставангер згоріло 6 великих складів.

— Річні вістки. Радиский уряд не дозволив снові Троцького виїхати з Москви, щоби відві-дати свою рідню на чужині. — Бувш. ромуська королева Марія зустрілася у Парижі зі своїм си-ном Карлом, бувш. наслідником престолу. — Ма-лярський князь Віндштрет засуджений на 4 роки тижних робіт за фальшуванням франків, агодом звільнений амністійним законом, почав акцію для регабілітації своєї особи. — В еспанській місті Хересі відкрито пам'ятник диктаторові Прімо де Рівера, в присутності короля. — Шток-гольм дає в дарунок князіві Марті, що виходить за норвеського наслідника престолу, діалем з 956 бриліантами. — Один американський колек-ціонер з Нью Йорку купив портрет Юліана Ме-лічі кисти Рафаеля за 15 мід. франків. — Па-риська артистка Мод Люті обезпечила свого улюбленого гончого пса на 1 мільон фр. від не-безпечного випадку; пса переїхало авто і ар-тистка дістане мільон. — Фабрика аітаків у Дюс-сельдорфі підготував найменший і найдешев-ший зразок аітаки на двох пасажирів у розмірі площини на 8 метрів за 4000 марок.

— З шостою під ринув. Львівський „Дзеник Лю-дови“ передає таку новинку: У Кракові знали кілька літ тому молодого фанатичного комуні-ста, робітника Павла Серанкевича, ідейну люди-ну. За комуністичну пропаганду присудили йому 10 літ азізничі. Вийшовши з азізничі він виїхав до Москви. Тепер прийшла звістка, що його розстріляли як троцькіста.

— На мільона за Шекспіра. У Лондоні купив цими днями поїсь шю-йорський книголюб ком-плет збірних творів Шекспіра в 1-ім виданні. Ци-каво, що про існування такого примірника май-же ніхто не знав, бо він був збережений у приват-ній бібліотеці одного англійського пера, а від-крили його аж після смерті цього пера. Амери-канець заплатив за цю рідкість 450.000 золотих і кожної хвилини дістане за неї більше, зважи-ши, що Шекспірівські перші видання є „білими круками“.

— Честь для Жюльєн Д'Арка в Англії. У графстві Саррей мають збудувати костел присвячений іме-ні невинно спаленої французької національної героїни, „Орлеанської Діви“. „Дейлі Нюс“ ки-нув цю думку, а між католиками в Англії іде складка на цю іль. Забули англійці, а може хо-тять затерти свою провини, що вони самі спали-ли Жюльєн Д'Арка.

— На основі ухвали Виділу скликається Зви-чайні Загальні Збори „Союзу Українських Ад-вокатів у Львові на суботу 23. березня 1929 р. год. 10. перед полуднем, у великій салі „Української Бесіди“ у Львові, при авл. Ретговського ч. 22.

І пов. з отсими предметом нарад: 1. Привіт, виго-лосить президент товариства. 2. Відчитання про-токоду останніх загальних зборів. 3. Відомлен-ня Виділу товариства: а) загальне тов. секретара д-ра Льва Ганкевича; б) реф. делегатів тов. д-ра Р. Домбчевського; в) реф. Колегії редакційної тов. д-ра М. Глушкевича; г) скарбника тов. д-ра Мих. Терлецького; д) референта фонду підмоги тов. д-ра А. Говиновича. 4. Відомлення Кон-трольної Комісії. 5. Вибори президента і віцепре-зидента зпоміж членів адвокатів, стало замешка-них у Львові і 10 членів Виділу; вибір 3 членів Контрольної Комісії і вибір одного делегата для береження інтересів кандидатів адвокатури. 6. Внески членів, які на 6 днів перед Загальними Зборами аголошено Виділові на письмі. 7. За-пити і пояснення. — Львів, 2 березня 1929. — Д-р Кость Левинський, президент, Д-р Лев Ган-кевич, секретар. 1645 1-1

З судової салі.

Під замітом кольпортування летючок.

В понеділок 18. березня ц. р. відбувалася дальше розправа перервана в понеділок 11. ц. м. проти трьох обвинувачених, а саме: Кости Ого-родника, молодого селянина, Юліана Гомовсько-го і Степана Новицького, обох студентів техніки у Львові, яких прокуратор обвинувачував за алоичи головної арази по думці § 55 ц. і 59 ц. к. а. і порушення публичного спокою по думці § 63 а. к. а. тому, що вони кольпортували летючки УВО протидержавного змісту в листопаді 1928 р. у Фалшій пов. Стрий. На салі досить багато ці-кавої публіки. Розправою проводив радн. Анг-ельський, як вогатні засідали радн. Згураль-ський і Міхалі. Обвинувачував прок. Гіртлер. Обв. Огородника і обв. Гомовського боронив обов. д-р Старосольський а обв. Новицького обов. д-р Ганкевич.

Переслуханий нині головний свідок Ожгович, поліцай з Морштина своїми азізнаннями до ро-зправи вічого нового не вніс. Зізнав, що підчас ревізії в Огородника знайдено в кишені його кур-тки 19 летючок, обсто стільки, скільки одержав обв. Огородника від обв. Гомовського.

Опісля провідав Ангельський відчитав шість головних питань, по два відносно кожного обви-нуваченого в тому напрямі, що обвинувачені кольпортували летючки УВО, якими накладува-ли до домашньої вілїни в державі, ширили нена-висть і погорду до польської держави.

Оборона поставила внесення, щоби трибунал поставив ще три побічні (евентуальні) питання з аугладженням § 56 пресового декрету і § 302 к. а. тому, що обвинувачені лише кольпортували летючки, не азначили їх змісту і тимсамим не мо-гли допуститися алоичну головної арази ані на-рушення публичного спокою.

Трибунал по нараді прийав три евентуальні питання з привороченням § 56 пресового декре-ту. Зате відкинув другу частину внесення обо-рони.

Після того промовляв прокуратор Гіртлер і піддержував тези акту обвинувачення.

Промови оборонців.

Обов. д-р Старосольський абивав у своїй промові тези акту обвинувачення. Доказував, що в тому випадку не може бути навіть мови про алоичи головної арази, хіба в крайньому випадку може заходити алоичи порушення публичного спокою. Тут не заходить навіть виступ словний, який є ще дуже далеким від алоичну головної арази, бо обвинувачені не поширювали тих ле-тючок між окруженим.

Обов. д-р Ганкевич підніс у своїй промові ще інші об'єктивні докази на те, що в тому випад-ку не заходить алоичи головної арази і наруше-ня публичного спокою, хіба переступлення § 54 і 56 пресового декрету. Бо в дні 1. листопада кожного року, як у дні українського національ-ного свята, кожний українець агадує про недав-не минуле та може при тій нагоді подумати і по-мріяти про різну хвилю національної свобо-ди, може прочитати навіть летючку, яких вида-ється дуже багато. Але тоді може зайти лише пе-реступлення приписів § 54 і 56 пресового декре-ту. Так було з обвинуваченими, які одержали ле-тючки, але ніде їх не поширювали і навіть не ача-ли їх змісту.

Предс. Ангельський виголосив резюме і тоді судді присягли пішли на нараду. По пів годинний нараді відчитано вердикт, який потерпів від-носно обв. Гомовського і обв. Новицького лише порушення публичного спокою, а відносно обв. Огородника переступлення приписів § 56 пресо-вого декрету.

Опісля прок. Гіртлер домагався покарати обв. Новицького і обв. Гомовського по думці § 63 а. к. а. і обв. Огородника по думці § 56 прес. зак.

Присуд.

По нараді трибуналу оголосив предс. Ангел-ський такий присуд: обв. Новицького засуджено

на 1 (один) рік а обл. Гогольського на 10 (десять) місяців тяжкої в'язниці, загостреної твердим ло- жем два рази протягом часу карі. Обл. Огородни- ка засуджено на 3 (три) місяці тяжкої тюрми. Всім трьом почислено єдиний арешт. Тому обл. Огородника виїде вже на волю.

Селяни зі села Гребенне перед судом.

В понеділок 18. березня п. р. почався роз- прав перед трибуналом проти 22-ох селян зі села Гребенне пов. Рава Руська, яких прокуратор об- винувачує за злочин порушення публичного спокою.

Розправу проводить ради. Бендашевський, а як позантв засідають ради. Махус і Тертілз. Об- винувачує прок. Лішт. Боровають обор. д-р Глуш- чевський, д-р Павенський і д-р Залць.

Акт обвинувачення каже, що обвинувачені підчас страйку в дні 12, 13, і 14 жовтня 1928 р., побили страйкотів і ставили опір поліції тим, що не хотіли розійтись до дому на її домагання. Тому доцупилися злочини порушення публично- го спокою по думці § 81 і 87 к. з.

Переслухано всіх обвинувачених, з яких 11 відповіли з вільної стони, а 11 сидить у тюрмі. Обвинувачені до них не почувались. На тому перервано розправу до середи, 20 березня п. р. до 9 год. рано. З розправи подамо докладний звіт.

Дописи.

СТАНІСЛАВІВ. (Проскура в т-ві „Зо- ря“. — Анкета. — Прашання проф. Кисі- левського). Заходом рем. т-ва „Зоря“ відбу- лося у нас дня 10. п. м. свито проскури. Було воно в Станіславіві небуденною подією. Не зважаючи на тріскучі морози, зібралось на цьому святі велике число громадян різних кругів і станів, жінок, муштин, молоді. Звели- чили це свято своєю присутністю Преосв. Гри- горій Хомишин, що прибув з оточенні майже цілої капітули й духовенства та посвятив про-

скуру. Владика своєю появою в гурті перецо- ских громадян викликав ширшу радість, що ма- лувалась на ликах вібраних. Зазнавлося, що до- стола засіда народина рідня, сильна кріпкою ві- стола й однодушністю, безпечна під крилами свого пастиря. Владика не опускав своїх вір- них до кінця свята. Розмовляв зі всіми, ціка- вився ріжними справами, словом: присутні ма- ли вражіння, що з'явився між ними саме в хви- ли, коли громадянство якнайбільше потребує його помочи й поради. Т-во „Зоря“ має вели- ку заслугу, що вміло узяти такі гарні сля- ки й задовольнити всіх. В часі свята повстало багато ріжних проєктів, що йдуть виконання. Та найважнішим з них є будова ремісничої бурси в Станіславіві. Ремісничі бурси, що ма- ють обняти опіку над молоддю, яка рік-річно припливає зі сіа до міст і тут винародовлю- ється, є конечні. Без бурс нема мови про за- безпечення нашого елементу по містах. — То- го самого переконання набрала присутні на анкеті, що відбулась заходом ріжних това- ристів дня 10. п. м. Зібрані на анкеті громадя- ни рішили приступити до будови ремісничої бурси в Станіславіві. З тою метою вибрано комітет, що має займатись збиранням гроша й переведенням будови. В часі дискусії виро- нілися загальний погляд, що з будовою ре- місничої бурси тісно зв'язється реалізація кли- ча „Свій до свого“. Без його переведення в практиці не може устоятись наш купець-ре- місник ані промисловець. Тому ухвалено со- лідарно піддержувати своїх людей, бо в про- тивному разі вони або перелетять в чужий та- бор або покинуть міста, а тоді наш труд над будовою й вихованням молодого нарібну буде даремний. Рівнож підчас анкеті виявилось, що багато наших людей, іноді й переводих патріотів, поміщую свої гроші в чужих банках і ка- сах, а містим наші власні каси не можуть задоволяти грошових потреб сільського на- селення, що в біді не дістає позики у своїх, їде до чужих і там підпадає під їх впливи. По- рушено в часі анкеті також незвичайно важну

справу переведення поголовної ошадності. Скликана анкета була дуже на часі; вона до- вела до того, що деякі проєкти переведено в діло. Добре було б такі анкети скликувати частіше. — Дня 3. п. м. прашало станіслав- ське громадянство свого доброго члена й ро- бітника на суспільній ниві, проф. д-ра Кости Кисілевського. Проф. Кисілевський належав до ріжких одиниць на нашому ґрунті. Знаменитий педагог, ширий опікун і прихильник шкільної молоді, посвячував весь час для неї. А позантв брався заодно з запалом до всякої громадя- нської праці, до якої його ангажовано. Рідкий оптиміст, заодно вносив охоту до праці в ті круги, серед яких доводилося йому працювати. З жалем прощаємо заслуженого молодого гро- мадянина й бажаємо йому тієї симпатії у Льво- ві, якою тишався у нас.

Нові книжки й журнали.

„Український Купець“, місячник украї- нських купців і промисловців. Видає Вид-во „Рекорд“ у Коломиї. Рік І. Ч. 1. Коломия, за березень 1929. Місячник робить симпатичне вражіння. У програмовій статті редакція запо- видає працю над розробленням ідеології на- шого купецького стану. Крім того приносить це число багато практичних вказівок і те- оретичних міркувань на торговельні теми, що без сумніву заинтересують широкий загал на- шого купецтва.

„Жіноча Доля“, двотижневик для украї- нського жіноцтва. Рік V. Ч. 6. Коломия, 15. бе- резня 1929 р.

„Чорноморе“, журнал українських сту- дентських братніх корпорацій. Рік вид. 2. Ч. 2 (5). За січень-лютий 1929. Варшава.

„Вісти“ спілки інженерів та техніків українців емігрантів у Польщі. Виходить у Варшаві у літографованому виданні. Рік вид. І. ч. 2. За січень-лютий 1929.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Мисиний театр:
Вікторок 19-го, г. 3:00 попоз. „Пан Да- мали“, комедія.

Вікторок 19-го, г. 7:30 веч. „Ксюндз Марек“ Слованського.

Середа 20-го, г. 7:30 веч. „Двох па- нів Б.“

Четвер 21-го, г. 7:30 веч. „Борис Году- нов“ (40%, знижки).

Кіно.

„Аполло“, „Райський огорож“.

„Лев“, „Божеська жінка“, Грета Гарбо.

„Оазис“, „Останній приваг“.

„Палас“, „Іошівара — хт розкошей“, Бріг да Гелм і „Через гріх до шаста“, Л. Гарвіч.

„Пан“, „Залив смерті“ (радянська фіз- ма на основі повісти Леонідова).

„Фатаморган“, „Карієра нинішнього молодця“.

„Химера“, „Студентський флірт“ або „Геройка арени“.

Програма радіо.

Середа 20-го.

Льондон (358). 16:45 Класичний кон- церт. 20:45 Камерний концерт. 24:00 Му- зика до танця з „Клубу Амбасадора“.

Париж (174). 15:45 Концерт 18:45 Пате.

Давентри (482,3). 2:00 Вестр Стран- ского.

Відень (519,9). 16:00 Ірандська музика.

Мюнхен (336,7). 16:00 Легкий квартет.

Брюссель (39,7). 20:30 Концерт коро- лівського Т-ва Зольотичного.

Будапешт (54,5). 17:35 Циганська му- зика. 22:35 Німецька музика.

Харків (1680). 17:40 Курс української мови. 20:00 Шляхення врожайності.

Четвер 21-го.

Льондон (358). 20:45 Концерт оркес- три.

Париж (174). 19:10 Концерт оркестри Люксемб. 18:45 Пате. 19:30 Концерт.

Берлін (475,4). 20:00 Концерт з салі Райхстагу.

Мюнхен (336,7). 19:30 Концерт М. драва.

Відень (519,9). 16:00 Квартет. 20:00 Сим- фонічний концерт.

Штутгарт (321,2). 22:30 Камерний кон- церт.

Лейпциг (361,9). 21:25 Концерт радіо- оркестри.

Будапешт (54,5). 17:45 Російські бала- зайки. 19:00 Маджарські пісні з циган- ською кавалкою. 22:30 Джембенд.

Москва (1450). 16:50 Симфонічний кон- церт.

Харків (477). 16:30 Наша соняшна си- стема" в дит. 17:10 „Про гіпнозу“. 18:00 Камерний концерт. 18:30 Опера.

Варшава (1335,7). 17:35 Камерний кон- церт. 22:30 Дансінг.

Листування редакції.

о. М. О. Вікно. Програма радіо з Риму та Мінськ не можемо подляти, бо їх здебільша не подає журнал „Радіо- ві програми“, який користуємося.

Спішіться з висилкою членських вила- дом до Т-ва „Просвіта“. Нехай ні одного не буде між нами, який не став би в ю- вильному році його членом.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карбоневича

Грижаміт:

20.III. Маруся Богуславка.

21.III. Казка Старого Манна.

22.III. Два злодії.

23.III. Вихрест.

24.III. Ой не ходи Грицю.

Товсте:

24.III. год. 3. попоз. Маруся Богу- славка.

Хоросткіт:

25.III. Маруся Богуславка.

26.III. Б.Я.

27.III. Казка Старого Манна.

Буджаміт:

28.III. Маруся Богуславка.

29.III. Вихрест.

30.III. Казка Старого Манна.

Теребояліт:

31.III. Вихрест.

32.III. Вихрест.

33.III. Вихрест.

34.III. Вихрест.

35.III. Вихрест.

36.III. Вихрест.

37.III. Вихрест.

38.III. Вихрест.

39.III. Вихрест.

40.III. Вихрест.

41.III. Вихрест.

42.III. Вихрест.

43.III. Вихрест.

44.III. Вихрест.

45.III. Вихрест.

46.III. Вихрест.

47.III. Вихрест.

48.III. Вихрест.

49.III. Вихрест.

50.III. Вихрест.

51.III. Вихрест.

52.III. Вихрест.

53.III. Вихрест.

54.III. Вихрест.

55.III. Вихрест.

56.III. Вихрест.

57.III. Вихрест.

58.III. Вихрест.

59.III. Вихрест.

60.III. Вихрест.

61.III. Вихрест.

62.III. Вихрест.

63.III. Вихрест.

64.III. Вихрест.

65.III. Вихрест.

66.III. Вихрест.

67.III. Вихрест.

68.III. Вихрест.

69.III. Вихрест.

70.III. Вихрест.

71.III. Вихрест.

72.III. Вихрест.

73.III. Вихрест.

74.III. Вихрест.

75.III. Вихрест.

76.III. Вихрест.

77.III. Вихрест.

78.III. Вихрест.

79.III. Вихрест.

80.III. Вихрест.

81.III. Вихрест.

82.III. Вихрест.

83.III. Вихрест.

84.III. Вихрест.

85.III. Вихрест.

86.III. Вихрест.

87.III. Вихрест.

88.III. Вихрест.

89.III. Вихрест.

90.III. Вихрест.

91.III. Вихрест.

92.III. Вихрест.

93.III. Вихрест.

94.III. Вихрест.

95.III. Вихрест.

96.III. Вихрест.

97.III. Вихрест.

98.III. Вихрест.

99.III. Вихрест.

100.III. Вихрест.

101.III. Вихрест.

102.III. Вихрест.

103.III. Вихрест.

104.III. Вихрест.

105.III. Вихрест.

106.III. Вихрест.

107.III. Вихрест.

108.III. Вихрест.

109.III. Вихрест.

110.III. Вихрест.

111.III. Вихрест.

112.III. Вихрест.

113.III. Вихрест.

114.III. Вихрест.

115.III. Вихрест.

116.III. Вихрест.

117.III. Вихрест.

118.III. Вихрест.

119.III. Вихрест.

120.III. Вихрест.

121.III. Вихрест.

122.III. Вихрест.

123.III. Вихрест.

124.III. Вихрест.

125.III. Вихрест.

126.III. Вихрест.

127.III. Вихрест.

128.III. Вихрест.

129.III. Вихрест.

130.III. Вихрест.

131.III. Вихрест.

132.III. Вихрест.

133.III. Вихрест.

134.III. Вихрест.

135.III. Вихрест.

136.III. Вихрест.

137.III. Вихрест.

138.III. Вихрест.

139.III. Вихрест.

140.III. Вихрест.

141.III. Вихрест.

142.III. Вихрест.

143.III. Вихрест.

144.III. Вихрест.

145.III. Вихрест.

146.III. Вихрест.

147.III. Вихрест.

148.III. Вихрест.

149.III. Вихрест.

150.III. Вихрест.

151.III. Вихрест.

152.III. Вихрест.

153.III. Вихрест.

154.III. Вихрест.

155.III. Вихрест.

156.III. Вихрест.

157.III. Вихрест.

158.III. Вихрест.

159.III. Вихрест.

160.III. Вихрест.

161.III. Вихрест.

162.III. Вихрест.

163.III. Вихрест